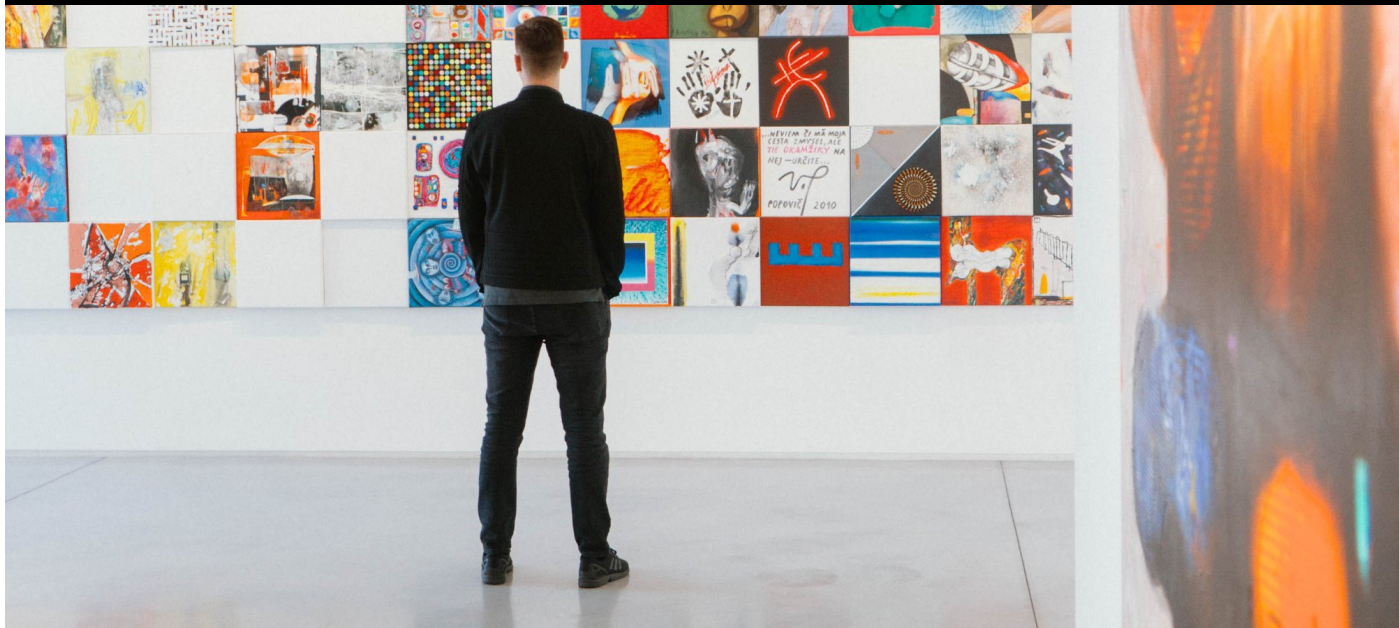

RESEARCH: Det er en del både smarte grep og klassiske tabber en kan gjøre når en skal investere i kunst. Gjør du det riktig, kan avkastningen bli svært hyggelig.

Slik investerer du i kunst

Følger du disse ekspertrådene, er det gode muligheter for å tjene penger på kunst.

Av Adrian Møller Haugan

Publisert: 16.04.21 06:44

 For abonnenter

Aksjer, vin, klokker, fond, eiendom og Mummie-kopper (!) – det er mye rart man kan putte pengene i med et håp om at de en gang skal vokse.

Et marked som for mange har lenge virket vanskelig å komme inn på, er kunstmarkedet. Manglende kunnskap og slank lommebok har nok skremt flere fra å ta sjansen på kjøpe kunst som rent investeringsobjekt.

Skal man dog tro Anders Elvestad, leder for kunstavdelingen ved auksjonshuset Blomqvist, er myten om at all kunst er dyrt en sannhet med modifikasjoner.

– Det som er veldig fint med kunst, er at du ikke trenger en tykk lommebok for å kjøpe kunst eller for den saks skyld, bygge deg opp en kunstsamling, sier Elvestad.

– Selve inngangsprisen trenger ikke være så høy som mange tror. Vi selger ofte verk fra 3000 kroner og oppover på våre auksjoner.

Når det er sagt, understreker Elvestad at det å tjene penger på kunst er, vel, en kunstform.

POTENSIELL INVESTERING: Fagansvarlig for kunst hos auksjonshuset Blomqvist, Anders Elvestad, forteller at det er gode muligheter for å tjene penger på kunst, men man burde sette seg godt inn i området før man starter. Foto: BLOMQVIST

– Det er viktig for meg å understreke at kunst ikke er det letteste investeringsobjektet dersom man er ute etter å tjene raske penger. Én ting er at det er et felt som kreves ganske mye kunnskap for å kunne finne objekter som gir god avkastning.

– En annen ting er at man ofte burde ha en lang tidshorisont dersom man skal investere i kunst - husk at mange av de mest omsatte, dyreste og mest populære kunstnerne i dag var sjeldent de mest populære i egen samtid. I tillegg er omsetningskostnaden på kunst ganske høy, forklarer han.

Likevel forteller Elvestad at det er fullt mulig å tjene noen kroner dersom man setter seg litt inn i hva man holder på med. En konkret sum sier han er vanskelig å komme med, men fra rundt 20.000-30.000 kroner kan du starte i det små.

Så dersom lommeboka tillater det, hva er det første man burde gjøre dersom man bestemmer seg for å bli en kunsthai?

– Har man lite kunnskap fra før, er et godt råd å bruke den ekspertisen som allerede eksisterer der ute. Snakk med fagfolk, gallerier, auksjonshus og gjør ordentlig research. Meld deg gjerne på kurs, gå på utstillinger og les deg opp om forskjellige kunstnere. Forsøk å få en oversikt over hva som beveger seg i markedet, råder Elvestad.

«Jøper man kvalitetskunst, vil man sjeldent tape penger på det.»

RS ELVESTAD, FAGANSVARLIG FOR KUNST HOS AUKSJONSHUSET BLOMQVIST

Ta en telefon

En som er enig i rådene til Elvestad, er Silje M. Engja Sigurdsen. Hun er kunsthistoriker og står bak [nettsiden kunzt.no](https://kunzt.no), en kanal om kunst og kunstbransjen.

Hun tror spesielt én ting stopper mange fra komme seg inn på kunstmarkedet.

GODE RÅD: Silke M. Enja Sigurdsen er gründer av kunstkanalen Kunzt.no. Hun har en rekke gode råd for dem som ønsker å investere i kunst. Foto: Ingeborg Løvlie

– Jeg tror kanskje det største hindret for folk til å gjøre gode investeringer innen kunst, er det at de er redde for å ta opp telefonen og ringe til gallerier og fagfolk for å finne ut hva som er «hot» og «not» i bransjen.

– Research høres jo veldig kjedelig ut, men det kan være veldig gøy og interessant i akkurat denne prosessen. Finne ut hva som skjer i kunstverden, hva folk er opptatt av og hva slags kunstnere som eksisterer der ute er gøy.

– Og om du har kommet til det punktet at du vil vite mer om hvordan investere i kunst, vil jeg også tro at det allerede ligger et snev av kunstinteresse der allerede. Med andre ord, åpner du døren til en helt ny og spennende verden, sier Sigurdsen, før hun lattermildt legger til:

– For det er jo tross alt andre ting her i verden som kan gi deg en raskere avkastning enn kunst – som Bitcoin eller Orkla-aksjer.

– ***Hvor mange penger tenker du man burde putte i sitt første objekt?***

– Det er utrolig vanskelig å gi en konkret sum, men kanskje fra 30.000 kroner og oppover kan være et godt sted å starte. Så det får være den gode nyheten her, man må ikke slenge på flere hundretusen kroner for å komme i gang.

Sigurdsen sier at en feil mange ofte gjør i starten dersom målet er å *investere* i kunst, er å ta med følelsene inn i jakten på gode objekter.

– Det er interessant utgangspunkt når du sier «nå skal jeg investere i kunst», for det betyr at man allerede har tatt et ganske aktivt valg om at dette kjøper man i håp om å tjene penger på det i fremtiden. Med

andre ord, kan det være smart å legge vekk personlige følelser rundt et objekt du vurderer å kjøpe, for det er ikke sikkert at det som er «hot» er noe du selv liker eller ønsker å ha på veggen, sier hun.

Les også

Folk kaster gjenstander for millioner – disse tingene kan du få gode penger for

At du synes kunstverket du investerer i er helt forferdelig å se på, er dog neppe lurt. For om du ikke kan lagre det en trygg plass i mange år, er sjansen stor for at du må stirre på det i en god stund fremover.

Både Sigurdsen og Elvestad er enige om at lang tidshorisont er en tommelfingerregel når det kommer til kjøp av kunst som en investering.

– Det som er kult med investere i kunst, er at avkastning kan bli veldig stor, men da burde du tenke langsiktig – gjerne ti, femten, tjue, førti år frem i tid. Personlig liker jeg tanken om å gjøre investeringer for generasjoner.

– Jeg vet at dersom jeg kjøper et godt stykke, originalt kunstverk nå av en kunster som har fått litt pressedekning, har en god CV, jobber med profesjonelle gallerier og er teknisk og håndverksmessig god, så er det interessant å sitte på det i 300 år fordi sjansen vil være enda større for at det vil være verdt noe i fremtiden. For eksempel er verk fra 1600- og 1700-tallet er en sikker vinner i dag, sier Sigurdsen.

«Ia må ikke slenge på flere hundretusen kroner for en gang.»

Å sette seg skikkelig inn i både kunstnere, kunstverk og -marked er alfa og omega om man skal tjene penger på kunst. Som med fond er det best å tenke langsiktig.

Elvestad i Blomqvist understreker at nettopp kvalitet er en nøkkelegenskap ved kunst som er og blir verdifull.

– Kjøper man kvalitetskunst, vil man sjeldent tape penger på det og i hvert fall få pengene tilbake når man en gang selger det. Med høy kvalitet tenker jeg på selve kvaliteten på verket, altså det vi kaller kunstnerisk kvalitet, forklarer Elvestad.

– Skal du ha noe som er en tryggere investering, ville jeg gått for en etablert kunstner som har hatt flere utstillinger og man vet det er et marked for videresalg av bilder. Annenhåndsmarkedet som vi i Blomqvist operer i, er ofte en god indikator på hva som selges og omsettes.

Silje M. Engja Sigurdsens tips til kunstnere

Kunsthistoriker Silje M. Engja Sigurdsens forslag til kunstnere man burde sjekke ut:

- Bård Båsen - allerede etablert kunstner, men måten han blir omtalt på i kunstmiljøet akkurat nå er veldig spennende. Forvalter eget omdømme på en veldig bra måte. Et veldig rikt og variert kunstnerskap med både malerier og objekter.
- Espen Cook - reisen han har hatt og innstilling til egen karriere skiller seg veldig ut i det norske kunstmiljøet. Utrolig spennende type. Jobber med forskjellige kunstformer.
- Anette Krogstad - svært talentfull dame som lager kunsthåndverk. Laget blant annet serviset til restauranten

Noma i København. Kommer til å se mer av henne i fremtiden.

- Pearla Pigao - et teppe av Pearla Pigao hadde vært magisk og står høyt på ønskelisten.
- Håkon Fagerås - En av få norske kunstnere som jobber med marmor. Hadde lommeboken min vært litt større hadde jeg definitivt kjøpt en av «putene» hans.

Neste store

Som enhver fotballklubb med respekt for seg selv, er også kunstinvestorer på jakt etter den neste Lionel Messi eller Cristiano Ronaldo. Historien har flere eksempler på «vanlige» folk som har vært heldige og kommet over verker av kunstnere som slår igjennom noen år senere.

Blant annet var tre eier av en nattklubb i Bergen heldige da de en gang i 2000 fikk besøk av den da ukjente gatekunstneren Banksy. Briten ga de tre eierne noen bilder hver for å sprite opp lokalene til den nye nattklubben. Noen år senere ble bildene auksjonert bort hos Sotheby's i London for flere titalls tusen pund.

Men som med fotballspillere, kan det være vanskelig å spå hvem som kommer til å bli store om noen år.

– Det er helt umulig å vite hva som skjer fremover, men går du til et anerkjent galleri og prater med dem, så ser du hva slags kunstnere de satser og har troen på. At et galleri fremmer en kunstner kan være én indikator.

– Mange har nok drømmen om å plukke opp et verk fra en ukjent kunster som så mangedobler seg i verdi i fremtiden. Skal du oppleve noe slikt skal du ha en stor porsjon flaks og et ganske stor

innkjøpsbudsjett. Av 100 unge, fremadstormende kunstnere er det kanskje én som blir virkelig stor, sier Elvestad.

Les også

Etterspørselen eksploderer: Ekspertene trekker fram ni klokker du kan tjene fett på

Sigurdsen er enig.

– Det er viktig å huske på at galleriene gjerne vil pushe og fremme egne kunstnere, så ring flere. Da får du fort oversikt over navn som går igjen, sier hun.

– I noen tilfeller kan du kanskje og kontakte unge kunstene direkte.

Kunsthistorikeren forteller at dersom målet kun er å tjene penger, ville hun kikket på andre kunstmarkeder enn bare malerier.

– Håndverkbasert kunst er blitt veldig populært de siste årene, enten det er møbler, tepper og vaser og slikt. I tillegg er jo kryptokunst veldig i vinden om dagen, men jeg ville nok hatt god kunnskap om både teknologi og kunst før jeg ga meg i kast med det. Men det er mange muligheter. Prøv og tør å tenk utenfor boksen når du skal gjøre en investering, råder hun.

– Og ha det gøy på veien, legger hun til.

banksy
10.8 mill. følgere

[Vis profil](#)

– Kjøp så dyrt du klarer

Jurist og eier av mediebyrået Omega Media, Erling Løken Andersen, er ivrig kunstsamler. Han fulgte nettopp flere av rådene Elvestad og Sigurdsen kommer med da han startet å samle på kunst.

– Interessen min kom igjennom dokumentaren «Exit through the gift shop» om gatekunstneren Banksy. Den åpnet virkelig øynene mine for kunst og hva det betyr – både av rent et kjærlighetsmessig forhold til kunst, men også for kunst som investeringsobjekt, forteller han.

IVRIG SAMLER: Erling Løken Andersen har kunst for millioner. Han har flere konkrete råd for deg som vil investere i kunstverk. Foto: Pressebilde

Andersen sier at han startet å investere i nettopp gatekunst, men hoppet raskt av det toget.

– Gatekunst-markedet i dag er kanskje det mest spekulative av alle kunstmarkedene fordi alle er på jakt etter den neste Banksy. Så du har en endeløs rekke kunstnere som slipper prints i x antall eksemplarer, og folk som kjøper disse for et par tusenlapper i håp om at de skal være verdt noe en dag i fremtiden.

Så går det ett år og objektet stiger ikke i verdi.

– Så man prøver å bli kvitt det, men siden det ikke er av noe særlig kvalitet og markedet flommer over av samme print, er det ingen som ønsker å kjøpe det – selv til prisen du ga for det. Da må man enten gi det bort eller bare kaste det, for til slutt sitter du der med en kjeller full av kunst som ikke er verdt en dritt og ingen vil ha.

I dag eier Andersen kunst for flere millioner. Han har en rekke tips for de som ønsker å komme seg inn på markedet.

Da jeg startet, kjøpte jeg objekter for to, tre og femsen kroner. Ingen av de objektene har noensinne øget i verdi.»

SAMLER ERLING LØKEN ANDERSEN

– Det første og aller viktigste tipset er å kjøpe så dyrt som du klarer. I mine øyne er det bedre å kjøpe noe til 40.000 kroner, enn fire objekter verdt 10.000 kroner hver.

– Nummer to er å kjøpe noe som allerede har et etablert annenhåndsmarked. Det betyr å kjøpe kunstnere som har et etablert omdømme og som du vet du får omsatt og solgt - såkalte Blue Chip Artist. Det er kunstnere som holder verdien sin uavhengig av hvordan

resten av verdensøkonomien går, forklarer kunstsamleren.

– Tips tre får være å gjøre grundig research på kunstnere, pris, sjangere og marked. Det dumme man gjør om man skal investere i kunst, er å kjøpe på impuls. Da sitter du fort igjen med mye rart, mener Andersen.

Erling L. Andersen tips til kunstnere

Her følger Erling Løken Andersens forslag til rimelige kunstnere som vil kunne vise seg å være relativt trygge, men likevel hyggelige investeringer - og hvor det er mulig å få tak i signerte, nummererte trykk (som har størst potensiale for verdistigning - til forskjell fra

Når han ser tilbake på egen kunstsamler-karriere, holder han fast på rådet om å kjøpe så dyrt som du klarer og forklarer hvorfor.

– Da jeg startet, kjøpte jeg objekter for to, tre og fem tusen kroner. Ingen av de objektene har noensinne steget i verdi.

Grunnen til det er enkel, men er Andersen.

– Når noe er billig, betyr det som oftest at det kommer mer av det fra samme kunstner ettersom vedkommende ser det er enkelt å tjene penger på det.

– Da får du en ond spiral der markedet oversvømmes av billige verk. De dyktige og verdifulle kunstnerne er de som har et bevisst forhold til eget omdømme og egen produksjon, og aldri slipper for mye ut på markedet, sier han.

– Banksy er et perfekt eksempel på det. Det er rundt 50 tilgjengelige verker av ham på markedet i dag, mens Banksy selv har ikke sluppet noe nytt på flere år i det åpne markedet. Med andre ord presses prisen opp på de tilgjengelige verkene. Så kjøp så få og dyre verk du klarer,

for det beviser at det er et marked for dem.

Kunstsamleren legger til at det er viktig å ikke se seg blind på den verdimessige investeringen i kunst. Man skal ha det gøy på veien og.

– Det viktig å si at man aldri må putte mer penger enn man har råd til å tape i kunst, og så er det viktig å følge magefølelsen. For til syvende og sist skal du leve med det verket du har kjøpt.

– Om du da har gjort en ren, kynisk investering og det ikke ebber ut i den store verdimessige fortjenesten, er det bedre å ha noe du liker og setter pris på på veggen, råder Andersen.

Ekspertenes tips for å investere i kunst

- **Gjør research:** Kontakt gallerier, les deg opp om forskjellige kunststiler- og områder. Bli kjent med forskjellige kunstnere, trender og moter før du kjøper noe. Meld deg på kurs og snakk med andre kunstekspertene. Å kjøpe (dyr) kunst på impuls kan føre til mange bomkjøp - og slank lommebok.
- **Kjøpt så dyrt du klarer:** Det er bedre med ett dyrt verk enn flere billigere. Pris gjenspeiler ofte kvalitet, håndverk og kunstneres rykte og omdømme på annenhåndsmarkedet.
- **Kjøp verk av anerkjente kunstnere:** Mange drømmer om å oppdage «den neste store» før alle andre. For å klare det skal det mye flaks, timing og kunnskap til. Skal man dermed bruke kunst som ren investering, anbefales det å kjøpe verk av anerkjente kunstnere som allerede omsettes godt på annenhåndsmarkedet. Såkalte «blue chip artist» er kunstnere som sjeldent taper seg i verdi og kan være et fint sted å starte.
- **Ta en sjanse:** Om du er fast bestemt på å oppdage noe før det blir stort, er rådet å ta en sjanse. Gå litt utenfor allfarvei og tenk

utenfor boksen når du gjør et kjøp. Se også på andre ting enn bare malerier. Håndverkskunst er veldig populært for tiden.

- **Ha langt tidsperspektiv:** Verk som i dag omsettes for høye summer er ofte laget av kunstnere som ikke hadde samme status da de levde. Rådet er derfor å ha så langt tidsperspektiv som mulig når du kjøper et kunstverk ment for videresalg.
- **Levende kunstner er den beste reklamen:** Ekspertene er enige om at bare fordi en kunstner er død, vil ikke verdien på hans portefølje stige i verdi. - Det er en myte at kunst stiger i verdi dersom kunstneren er død. Faktisk er det helt motsatt; kunstneren er den beste reklamen for egen kunst, sier Elvestad.
- **Bruk aldri mer penger enn du har:** Som med alle investeringer, er du aldri sikret avkastning. Bruk derfor aldri mer penger enn du har råd til å tape.
- **Ha det gøy:** Selv om du investerer for å tjene penger, er det lov å ha det artig på veien. Kunst kan åpne opp en ny verden, ikke bare for øynene, men også for bekjentskap med andre likesinnede. Kunst er så mangt og jo mer du setter deg inn i ting, jo artigere blir det. Verden ligger for dine føtter.

Les også

Sjekk Mummi-oversikten: Du kan ha en formue i skapet

Til toppen

Tips oss

☎ [02060](tel:02060)

✉ 02060@nettavisen.no

Ansvarlig redaktør

Gunnar
Stavrum

Kontakt oss

Følg oss på Instagram

Følg oss på Facebook

Abonnement

Personvern-policy

Nettavisen.

© Mediehuset Nettavisen AS 2021